

CHƯƠNG 5

LÀM MỘT NGƯỜI NGƯỜI BIẾT CÁCH QUAN SÁT

Quá trình trưởng thành của con người luôn tràn đầy cơ hội. Từ xưa đến nay, biết bao những người đạt được thành công đều do biết cách quan sát, nhận biết cơ hội, từ đó nắm bắt lấy chúng, nhờ vậy mới có thể phát huy đến mức tối đa năng lượng của cuộc sống, tìm được chỗ đứng vững chắc cho mình.

Làm người hay làm việc đều cần dựa vào trí tuệ, nhưng nếu không có một đôi mắt biết cách quan sát thì sẽ không thể nhìn thấy cơ hội, sẽ không tìm thấy con đường dẫn tới thành công. Một người biết cách quan sát không những có thể nhìn thấy thực chất từ trên bề mặt mà còn có thể suy luận rộng ra. Họ có khả năng phân tích sự việc một cách toàn diện, có kinh nghiệm phong phú và có sự từng trải, có thể tiến hành lựa chọn và tận dụng cơ hội, hành động một cách quả cảm.

Một người có thể nhìn thấu, đoán chuẩn sẽ có thể không chế xu hướng phát triển của sự việc chứ không phải bị sự việc không chế. Họ có thể quan sát đến tầng sâu xa nhất của sự vật, chạm vào tận chỗ sâu kín nhất trong tâm hồn của con người. Cho dù gặp phải tình huống thế nào, họ cũng đều có thể vừa nhìn là đã hiểu đồng thời nắm bắt được bản chất của sự việc. Do họ biết cách quan sát cẩn thận, suy nghĩ thấu đáo, suy luận logic, bởi vậy có thể nhận định thời cơ, dám bước đi những con đường mà người khác không dám, đạt được thành công ngoài sự tưởng tượng của người khác.

1. Biết cách phát hiện tiền tài ở gần bạn nhất

Trước kia có một người tên là Ali Hafad, ông là một người giàu có mà lại không tham lam, sống ở một nơi cách sông Ấn Độ không xa lắm. Ông có một vùng đất rộng lớn bao gồm một vườn hoa lan, ruộng trồng lương thực và cả một cách rừng già rậm rạp.

Một ngày nọ, một nhà sư theo đạo Phật tuổi tác đã cao tới thăm Ali Hafad. Nhà sư ngồi cạnh bếp lò nhà Ali Hafad, kể lại cho vị điền chủ này nghe kim cương đã được hình thành như thế nào. Cuối cùng, nhà sư nói: “Nếu một người có đầy một vốc kim cương trong tay thì anh ta sẽ có thể mua được đất đai của toàn bộ một vương quốc. Nếu anh ta có một khu mỏ khai thác kim cương thì sẽ có thể dùng số tài sản khổng lồ này cho con mình lên làm vua”.

Tôi hôm đó khi lên giường đi ngủ, Ali Hafad cảm thấy mình giờ đã trở thành một người nghèo khó, không phải vì ông đã đánh mất tất cả mà vì ông bắt đầu cảm thấy chưa thỏa mãn. Ông nghĩ: “Mình phải có được một khu mỏ kim cương”. Vì chuyện này mà cả đêm ông trần trọc không yên giấc. Sáng sớm ngày hôm sau, Ali Hafad liền vội vàng chạy đến hỏi nhà sư kia xem ở đâu có thể tìm thấy kim cương.

“Chỉ cần ngài tìm thấy một dòng sông nằm giữa núi cao, mà dòng sông đó chảy trên nền cát trắng, vậy thì ngài sẽ có thể tìm thấy kim cương trên bãi cát trắng đó”. Nhà sư đáp.

Vậy là Ali Hafad liền bán nông trại của mình, nhờ một người hàng xóm trông nom hộ căn nhà, sau đó lên đường tìm kiếm kim cương.

Trong con mắt của mọi người, phương hướng mà ông tìm kiếm là vô cùng rõ ràng. Trước tiên ông đến tìm ở vùng núi Mặt Trăng, sau đó lại đến tìm ở khu vực Palestine, tiếp sau lại lưu lạc đến châu Âu, cuối cùng ông đã tiêu hết số tiền mang theo, quần áo thì bản thủ cũ nát.

Ở trạm dừng chân cuối cùng của chuyến đi, con người vô cùng đáng thương này đứng bên vách đá tại eo biển ở Barcelona thuộc Tây Ban Nha, nhớ cảm giác mê hoặc mong muốn có được số tài sản khổng lồ mà nhà sư kia đã khơi dậy ở mình, khiến bản thân giờ lâm vào bước đường cùng không lối thoát, ông liền gieo mình xuống biển sâu.

Mấy chục năm sau, người thừa kế của Ali Hafad (vẫn tiếp tục sinh sống trong trang trại của ông để lại) đang dắt con lừa của mình ra vườn uống nước, anh chợt nhận thấy giữa bãi cát trắng nông chòen kia có một vật gì đó đang lấp lánh. Anh liền thò tay xuống nhặt lên một hòn đá màu đen, trên hòn đá có chỗ phát sáng, phát ra ánh sáng đẹp đẽ như bảy sắc cầu vồng. Anh liền cầm hòn đá kì lạ này về nhà, đặt ở cái giá bên trên bếp lò, rồi lại tiếp tục bận rộn với công việc của mình và quên bẵng đi chuyện vừa xảy ra.

Mấy ngày sau, nhà sư trước kia từng kể với Ali Hafad về sự hình thành của kim cương lại tới thăm người thừa kế của ông. Khi nhìn thấy hòn đá trên giá phát ra ánh sáng, ông liền lao về phía trước, kinh ngạc kêu lên rằng: “Đây chính là một viên kim cương! Đây chính là một viên kim cương! Ali Hafad đã quay về rồi sao?”

“Chưa về đâu, Ali Hafad vẫn chưa quay về. Hòn đá đó là do tôi nhặt được ở khu vườn sau nhà đấy”.

“Tôi chỉ cần nhìn một cái là biết ngay nó là kim cương rồi”, nhà sư nói, “đây đúng là một viên kim cương!” Sau đó, họ liền cùng nhau đi ra sau vườn, dùng tay bới trong bãi cát trắng dưới lòng sông, phát hiện thấy còn nhiều viên kim cương đẹp hơn, giá trị hơn cả viên kim cương lúc đầu.

Bài học làm người

Sở dĩ Ali Hafad vượt trăm núi ngàn sông để đi tìm kim cương mà ông hằng mong mỏi là do ông tưởng rằng những thứ quý giá như kim cương nhất định phải ở cách mình rất xa, nhất định phải vượt qua trăm ngàn khổ ai mới có thể có được. Đây là một kiểu tư duy thường thấy, là lối mòn mà

chúng ta thường đi vào. Nhưng có ai ngờ rằng tưởng nó ở cách xa tận chân trời thì nó lại gần ngay trước mắt.

Trên con đường trưởng thành, chúng ta thường ngưỡng mộ rất nhiều người hay nhiều sự việc: có thể là dáng người to cao của cậu bạn cùng lớp, hay là giọng hát mượt mà của một người bạn, thậm chí là kiểu tóc mới của người khác hay một chiếc áo len mới của đứa bạn được mẹ đan cho... Nói tóm lại, những thứ tốt đẹp của người khác dường như rất nhiều, bản thân chúng ta lúc nào cũng phải ra sức theo đuổi mới có thể bắt kịp. Thật ra cách nghĩ này là không đúng, có một câu nói hình dung về việc này như sau: “Bạn đứng trên cầu ngắm phong cảnh, người ngắm phong cảnh đang ở trên lầu ngắm bạn”. Mỗi người đều có ưu điểm riêng của mình, mỗi người đều có những thứ độc nhất vô nhị, chỉ là những thứ đó vẫn thường bị chính chúng ta coi nhẹ mà thôi.

Có nhiều lúc chúng ta có những sở trường ẩn giấu bên trong, chúng ta chỉ biết tìm kiếm ở phía trước mà quên mất việc “khai quật” những sở trường này, khiến chúng bị uổng phí suốt cả đời. Rõ ràng bản thân chính là vàng, nhưng lại nhìn thấy ánh sáng phát ra từ người khác, đây là một điều vô cùng mong muốn. Đương nhiên, học tập ưu điểm của người khác là một thói quen tốt, nhưng đối với thanh thiếu niên thì không có gì quan trọng bằng việc phát huy ưu thế của bản thân. Thật ra bất kỳ một người nào, cho dù là người lao động bình thường hay là một người tàn tật cũng đều có “kho báu tiềm tàng” của riêng mình, chỉ cần nỗ lực đưa nó ra thì sẽ có thể thấy báu vật vô giá ở trong đó.

2. Khả năng quan sát tỉ mỉ là bước đầu tiên của thành công

Trong lĩnh vực khoa học, quan sát tỉ mỉ có ý nghĩa và giá trị vô cùng đặc biệt. Nguyên lý của khoa học bắt nguồn từ thực nghiệm và quan sát, quan sát chính là bước đầu tiên, nếu không quan sát thì sẽ không thể thực hiện được tiến trình tiếp theo. Trong lịch sử phát triển của khoa học kỹ thuật, có vô số những phát minh bắt nguồn từ việc quan sát tỉ mỉ.

Người phát hiện ra dòng điện trong vật lý không phải là một nhà vật lý mà lại là một nhà giải phẫu học. Năm 1780, Luigi Galvani- một bác sĩ, nhà giải phẫu học người Ý- trong quá trình giải phẫu một con ếch đã vô tình quan sát được rằng: khi chạm hai thanh kim loại khác nhau vào đùi một con ếch (chiếc đùi này đã tách rời khỏi thân con ếch đã chết), một dòng điện sẽ tạo ra và làm cho chiếc đùi đập một cái. Điều này khiến ông vô cùng kinh ngạc. Vậy là ông bèn tiến hành một lượng lớn các thí nghiệm, cuối cùng đã phát hiện ra dòng điện.

Trong lĩnh vực hóa học, vào tháng 8 năm 1774, nhà hóa học người Anh Priestley có được một thấu kính hội tụ với đường kính khoảng 1 inch, những lúc rỗi rãi ông lại lấy ra để hội tụ ánh sáng mặt trời, chiếu sáng lên các đồ vật. Khi ông chiếu ánh sáng vào oxit thủy ngân thì nhận thấy có một luồng khí bốc lên, vậy là ông đã vô tình phát hiện ra oxy.

Peter Medawar từng theo học ngành động vật học ở trường đại học Oxford, sau khi tốt nghiệp, nhờ có sự hướng dẫn của tiến sĩ Flory- người từng đoạt giải Nobel- ông bắt đầu theo đuổi việc nghiên cứu bệnh lý học, từ đó ông thấy vô cùng hứng thú với môn hóa học. Trong cuộc chiến tranh thế giới lần thứ hai, Medawar nhận lệnh của chính phủ nghiên cứu việc phẫu thuật cấy ghép da cho những bệnh nhân bị bỏng. Để làm được việc này thì ông bắt buộc phải hợp tác với các bác sĩ ngoại khoa, cùng nhau nghiên cứu. Trong quá trình nghiên cứu, ông chú ý thấy lần ghép da thứ hai bị đào thải nhanh hơn lần thứ nhất. Hiện tượng này có thể nói rằng tất cả các bác sĩ ngoại khoa đều đã biết, không có gì mới mẻ. Thế nhưng Medawar lại không hề coi thường hiện tượng này, ông tiến hành quan sát và nghiên cứu rất tỉ mỉ về nó. Ông không ngừng đi sâu nghiên cứu về việc ghép da, đến khi dùng thỏ và chuột bạch để làm thí nghiệm, ông đã phát hiện ra cơ chế dung nạp miễn dịch. Nhờ phát hiện ra hiện tượng này, năm 1960 ông đã cùng với Burnett đưa ra “Học thuyết lựa chọn sinh sản vô tính dung nạp miễn dịch” và giành được giải Nobel trong lĩnh vực sinh lý học và y học.

Nobel- nhà hóa học nổi tiếng người Thụy Điển nhờ phát minh ra thuốc nổ an toàn mà nổi tiếng toàn thế giới, mà loại thuốc nổ này chính là sản phẩm ngoài ý muốn khi ông tiến hành quan sát các thí nghiệm. Năm 1867, khi Nobel đang tiến hành nghiêm cứu một thí nghiệm về đặc tính vật lý và hóa học của thuốc nổ thông thường, do không cẩn thận nên đã bị đã đứt tay, ông bèn dùng chất celloidin bịt vào vết thương để cầm máu, vô tình đánh rơi lượng celloidin còn thừa vào trong nitroglycerin. Nobel quan sát thấy giữa celloidin và nitroglycerin nảy sinh phản ứng hóa học, rồi tiếp tục nghiên cứu hiện tượng này, kết quả ông đã phát minh ra loại thuốc nổ an toàn- đó chính là thuốc nổ dẻo. Lần phát hiện ngẫu nhiên này đã đặt nền móng cho sự nghiệp của Nobel sau này.

Rayleigh- nhà vật lý học của nước Anh vào thế kỉ XIX đã quan sát được một hiện tượng từ cuộc sống hàng ngày, ông phát hiện thấy khi bung khay trà thì chén trà thường bị hay trượt và nghiêng đi ở trên đĩa, có lúc nước trà ở trong chén còn bị vãi ra ngoài một ít, nhưng khi nước trà bị vãi ra ngoài làm ướt đĩa thì đột nhiên chén trà sẽ không chuyển động trên đĩa nữa. Rayleigh đã tiến hành nghiên cứu sâu hơn về hiện tượng này, ông đã làm rất nhiều những thí nghiệm tương tự, kết quả đã thu được một phương pháp để tính lực ma sát- đó là phương pháp nghiêng, đạt được thành công.

Năm 1895, Roentgen- nhà vật lý học của nước Đức trong một lần nghiên cứu hiện tượng phóng điện của ống tia âm cực đã vô tình phát hiện thấy có ánh sáng xuất hiện trong một tấm phim âm bản được đặt trong một phong bì kín bằng giấy đen. Ông phân tích rằng có khả năng một loại tia nào đó đã có tác dụng, bèn đặt tên cho nó là tia X. Sau khi tiến hành thêm các thí nghiệm khác, ý tưởng này của ông đã được chứng minh, vậy là tia X đã vô tình được phát hiện, Roentgen cũng nhờ đó mà giành được giải Nobel đầu tiên năm 1901. Thế nhưng trên thực tế trước Roentgen đã có không ít người gặp phải tình huống tương tự, ví dụ năm 1890 một người Mỹ và năm 1892 một số

nhà vật lý học người Đức cũng đều trải qua tình huống này, bởi vậy đã bỏ lỡ cơ hội phát hiện ra tia X.

Sự quan sát sắc bén tạo điều kiện cho chúng ta phát hiện ra những điều tất nhiên dựa trên hoàn cảnh ngẫu nhiên, từ đó tạo cho chúng ta tầm nhìn và cơ hội mới.

Darwin đã từng nói: “Tôi không hề có khả năng lí giải xuất sắc, cũng chẳng có trí tuệ hơn người, chỉ là về mặt khả năng quan sát các sự việc xảy ra xung quanh thì có thể quan sát một cách tỉ mỉ hơn người khác mà thôi”. Thông qua việc không ngừng quan sát thực tiễn, Darwin đã tạo ra một niềm hứng thú đối với việc quan sát tự nhiên, ông có một khả năng bẩm sinh nhận biết những sự việc khác thường.

Quan sát những hiện tượng bắt nguồn từ tự nhiên, xã hội giúp thúc đẩy con người đi tìm kiếm nguyên nhân của chúng, khơi gợi tinh thần tìm tòi học hỏi. Nhà khoa học Pasteur trong khi qua sát sự vận động của vi khuẩn khi axit axetic lên men đã nhận thấy khi không có oxy thì sự sống vẫn có thể tồn tại, tiếp theo đó ông nhận ra rằng lên men là một quá trình trao đổi chất, thông qua quá trình trao đổi chất này, vi sinh vật đã thu được oxy từ chất hữu cơ.

Bài học làm người

Suhomlinski đã từng nói: “Quan sát là một việc không thể thiếu đối với trẻ em, cũng giống như ánh nắng mặt trời, không khí, nước và nhữn thù không thể thiếu đối với cây cối vậy. Ở đây, quan sát là nguồn gốc quan trọng nhất của trí tuệ”. Đương nhiên, không chỉ có trẻ em cần phải luyện tập khả năng quan sát nhạy bén mà ngay cả các nhà khoa học luôn bận rộn suy nghĩ cũng cần phải tuân theo nguyên tắc quan sát tỉ mỉ, hướng hồ là những bạn thanh thiếu niên như chúng ta.

Tuy nhiên, trong con mắt của những người bình thường, quan sát là việc tùy nơi tùy lúc, mỗi người đều có thể làm được và lúc nào cũng đang làm. Nhưng sự quan sát được nói đến ở đây không chỉ là dùng đôi mắt nhìn một cách đơn giản, trước tiên phải nhìn một cách “có lòng”, sau nữa thì phải nhìn một cách “có suy nghĩ”, đây gọi là quan sát tỉ mỉ.

Galileo Galilei đã từng nói: “Tất cả mọi suy luận đều có được từ việc quan sát và thực tiễn”. Điều này chứng tỏ sự ra đời của những lý luận khoa học vĩ đại cũng đều phải trải qua vô số những lần quan sát tỉ mỉ và thí nghiệm mới có thể đến với thế giới này. Có người sẽ nói rằng thí nghiệm mới là bước quan trọng nhất, vậy thì chúng ta có thể nói quan sát là bước cơ bản nhất, không thể thiếu được, bởi hàng trăm ngàn lần thí nghiệm đều phải xuất phát từ việc quan sát, đó mới là bước đầu tiên dẫn tới thành công.

Pavlov- nhà sinh lý học nổi tiếng của nước Nga đã coi “quan sát, quan sát và quan sát” là viên gạch nền móng của mình. Vậy chúng ta còn chờ đợi gì mà không bồi dưỡng khả năng quan sát tỉ

mỉ trong quá trình trưởng thành và học tập, bước đi bước quan trọng đầu tiên trên con đường dẫn tới thành công.

3. Biết nhìn đúng người là kẻ thức thời

Vào những năm Ung Chính triều nhà Thanh, đại tướng quân Niên Canh Nghiêu trấn thủ vùng Tây An, chiêu mộ hiền tài một cách rộng rãi, đối xử rất hậu. Có một vị hiền liêm tên gọi Trương Hằng tự tiến cử mình. Niên Canh Nghiêu rất yêu quý tài năng của ông, bèn nói với ông rằng: “Trạng nguyên kì tới nhất định sẽ là ông”. Sở dĩ Niên Canh Nghiêu dám nói chắc như vậy là dựa vào công lao của ông ta cũng như mối quan hệ đặc biệt với hoàng đế. Trương Hằng thấy ông ta bảo thủ cố chấp, kiêu căng tự mãn như vậy bèn nói với một người đồng liêu của mình rằng: “Niên Canh Nghiêu đức không bằng uy, hoàng đế hiện nay là người anh minh thần vũ, đại họa của Niên Canh Nghiêu sắp đến rồi, chúng ta không thể ở đây lâu dài được”. Nhưng người đồng liêu của ông lại không cho là như vậy, quyền thế của Niên Canh Nghiêu lớn như vậy, biết bao người muốn đi theo ông ta còn chẳng được.

Trương Hằng bất chấp lời khuyên của người đồng liêu, quyết tâm cáo bệnh xin về nhà. Niên Canh Nghiêu muốn giữ ông lại không được bèn tặng ông 1000 lượng vàng để mang về, Trương Hằng kiên quyết không nhận, cuối cùng do Niên Canh Nghiêu cứ nài ép mãi đành phải nhận 100 lượng. Sau khi Trương Hằng về nhà chưa được bao lâu, Niên Canh Nghiêu quả nhiên đã xảy ra chuyện, làm liên lụy không ít người. Do Niên Canh Nghiêu là người quen sống xa xỉ, những khoản tiền tặng người khác mà ít hơn 500 lượng vàng thì đều không ghi vào sổ, Trương Hằng do chỉ nhận 100 lượng nên mới giữ cho bản thân được bình an vô sự.

Từ lời lẽ và hành động kiêu ngạo, ngông cuồng của Niên Canh Nghiêu, Trương Hằng đã nhận ra mối nguy cơ tiềm tàng của ông ta, kịp thời tránh xa ông ta, giúp mình khỏi mang họa vào thân. Có thể thấy được việc nhìn thấy trước phương hướng phát triển của sự việc là điều vô cùng quan trọng, khả năng dự đoán tốt có thể giúp tránh khỏi sai lầm khi đưa ra những quyết sách và phương hướng quan trọng.

Muốn có được sự nhạy bén hơn người và khả năng đưa ra những dự đoán khoa học kịp thời thì bắt buộc phải có tầm nhìn sớm hơn người khác một chút, nghĩ sâu hơn một chút. Khả năng nhìn xa trông rộng này không phải chỉ dựa vào linh cảm nhất thời mà xuất phát từ sự nhận biết và nắm bắt chính xác về quy luật.

Thời Chiến quốc, Phạm Thụ của nước Ngụy bị Trung đại phu Tu Giả hãm hại, phải lẩn trốn trong dân gian. Có một lần sứ giả nước Tần là Vương Kê đến nước Ngụy, nghe nói Phạm Thụ là một người tài, bèn bí mật đem về nước mình. Sau khi vào đến biên giới nước Tần, chợt thấy một đoàn người đang cười ngửa tới đón, Phạm Thụ bèn hỏi người đang đến là ai, Vương Kê đáp có thể là thừa tướng nước Tần tức Nhưong hầu Ngụy Nhiễm đang đi tuần tra ở phía Đông huyện Ấp.

Phạm Thu nói: “Tôi nghe nói Nhưong hầu thao túng triều chính nước Tần, không dung nạp người xa xứ, hôm nay bị ông ta bắt gặp, nhẹ thì phải chịu nhục, nặng thì bị chém đầu, tốt hơn hết là tôi trốn dưới gầm xe”.

Đúng lúc đó, Ngụy Nhiễm đã tới trước xe, hỏi xem trong xe có tân khách từ nước khác đến phải không. Vương Kê nói không có, Ngụy Nhiễm liền bỏ đi. Phạm Thu lúc ấy mới chui ra, nói: “Ngụy Nhiễm là người thông minh, chỉ là khi gặp phải chuyện gì có phản ứng hơi chậm mà thôi, vừa nãy ông ta nghi ngờ trong xe có người, ngài nói là không có, ông ta vẫn chưa khám xét, một lát nữa chắc chắn sẽ không thấy yên tâm, sẽ sai người quay trở lại khám xét, tôi phải tránh đi thôi”. Nói xong liền xuống xe đi theo đường nhỏ về phía trước. Quả nhiên một lúc sau, Ngụy Nhiễm sai người đến lật tìm khắp trong xe, thấy quả thực không có người mới chịu bỏ qua.

Thông qua việc phân tích tính cách của Ngụy Nhiễm, Phạm Thu đã biết được ông ta là một người đa nghi. Bởi vậy khi lựa chọn đối sách, Phạm Thu không những dự đoán được rằng Ngụy Nhiễm sẽ có khả năng cho lục soát xe ngựa mà còn dự đoán được Ngụy Nhiễm sẽ sai người quay đi quay lại tìm một lần nữa. Chính nhờ khả năng dự đoán siêu phàm này đã giúp ông tránh được tai họa.

Bài học làm người

Rất nhiều người hiểu “nhìn người” có nghĩa là dựa vào tướng mạo của một người để suy ra người đó thiện hay ác. Thật ra không hẳn như vậy, muốn nhìn người cho chính xác thì nhất định phải dựa trên lời nói, cử chỉ cũng như bối cảnh của lời nói cử chỉ đó để tổng hợp phân tích. Giống như nhân vật Tưởng Hằng và Phạm Thu trong hai câu chuyện kể trên, phải đánh giá một cách lý trí, có bản lĩnh đoán trước được sự việc. Nói một cách nôm na thì đây chính là việc kiểm tra “con mắt nhìn người”.

Thời kì thanh niên là một giai đoạn trưởng thành tương đối nhạy cảm và vô cùng quan trọng. Nếu kết giao với những người bạn xấu, hình thành nên những thói quen xấu thì sẽ ảnh hưởng đến cả cuộc đời. Bởi vậy, cho dù là khi kết giao bạn bè hay xác định đối tượng để học tập, nhất định phải nhìn người cho chính xác, điều quan trọng nhất là phải xem phẩm chất con người mình hay không, liệu họ có xứng đáng để làm tấm gương cho mình học tập hay không. Cho dù gặp phải những người ngược lại với yêu cầu trên thì cũng nên học cách đề phòng, hướng sự việc phát triển theo hướng có lợi cho bản thân mình, như vậy mới có thể coi là người biết thức thời, mới có thể làm nên việc lớn.

Học vấn làm người vốn rất cao sâu, đồng thời học vấn nhìn người cũng không hề đơn giản chút nào. Nếu muốn trong cuộc đời này gặp được những người bạn tốt thì phải dựa vào con mắt nhìn người của mình.

4. Đứng yên quan sát sự thay đổi để tìm bước ngoặt

Có một phóng viên từng đặt ra câu hỏi cho diễn viên lão thành Charles Coburn rằng: “Một người nếu muốn làm nên việc lớn trong cuộc đời này thì điều quan trọng nhất là gì? Cần có đầu óc, trí tuệ hay là giáo dục?”

Charles Coburn lắc đầu đáp: “Những thứ này đều có thể giúp anh làm nên việc lớn, nhưng tôi cảm thấy có một việc thậm chí còn quan trọng hơn, đó chính là: “biết nắm bắt thời cơ”.

Ông nói tiếp: “Thời cơ này chính là hành động hay là án binh bất động, nói ra hay là lặng yên không nói gì. Trên sân khấu, mỗi diễn viên đều biết rằng nắm vững thời gian là nhân tố quan trọng nhất. Tôi tin rằng trong cuộc sống nó cũng quan trọng như vậy. Nếu anh nắm được nghệ thuật nhận định thời cơ, tình hình thì cho dù trong hôn nhân, trong công việc hay là trong quan hệ với người khác đều không cần phải theo đuổi hạnh phúc hay thành công, bởi chúng sẽ tự tìm đến với ta!”

Lời nói của diễn viên lão thành này rất chính xác. Nếu bạn học được cách nhận biết thời cơ khi nó xuất hiện, kịp thời hành động trước khi thời cơ biến mất thì những vấn đề trong cuộc sống đã đơn giản đi rất nhiều.

Luôn khắc ghi mục tiêu của mình ở trong lòng, sau đó im lặng chờ đợi thời cơ, đây cũng là một sự thể hiện của những người có trí tuệ siêu việt.

Công ty Xích Huy mới được bổ nhiệm một vị giám đốc mới. Phần lớn các nhân viên đều rất phấn chấn, bởi nghe nói vị giám đốc mới này là một người có tài, bởi vậy được điều tời đây để chuyên tâm vào việc chỉnh đốn nghiệp vụ. Nhưng hết ngày này qua ngày khác, vị giám đốc mới vẫn chẳng có hành động gì, ngày nào cũng đường hoàng bước vào văn phòng, sau đó trốn biệt trong đó gần như chẳng bao giờ ra ngoài. Những nhân viên lười biếng trước đây lo lắng muốn chết, giờ ngược lại càng lười hơn trước. “Ông ấy mà có tài gì chứ, về cơ bản cũng chỉ là một người hiền lành, còn dễ đối phó hơn cả ông giám đốc trước”. Mọi người dường như đều cho là như vậy.

Ba tháng đã trôi qua, vị giám đốc mới bắt đầu thể hiện uy quyền của mình, những nhân viên làm việc không đạt tiêu chuẩn nhất loạt bị cho thôi việc, những người có khả năng thì được thăng chức. Ông ra tay hành động rất nhanh chóng, liệu việc như thần, so với biểu hiện bảo thủ của 3 tháng trước thì dường như đã biến thành một con người khác.

Ở bữa tiệc liên hoan cuối năm, giám đốc mới sau khi uống rượu xong liền nói: “Tôi tin chắc rằng mọi người cảm thấy rất khó hiểu trước biểu hiện của tôi lúc mới nhậm chức và sự ra tay quyết liệt sau đó, bây giờ mọi người hãy nghe tôi kể một câu chuyện, sau đó tất cả mọi người sẽ hiểu.

Tôi có một người bạn mua một căn nhà có khu vườn rất rộng. Sau khi vừa chuyển tới đó, anh ấy liền tiến hành sắp xếp lại toàn bộ khu vườn, cây cỏ dại mọc lung tung đều bị nhổ bỏ, trồng thay vào đó những loại hoa mà mình mới mua về. Một ngày nọ, người chủ cũ của căn nhà về thăm, vừa bước vào cửa đã ngạc nhiên hỏi, những cây đỗ quỳên quý giá đi đâu mất rồi. Người bạn của tôi lúc này mới biết anh đã coi đỗ quỳên là cỏ dại mà nhổ bỏ hết rồi. Anh rất hối hận, cảm thấy mình không nên không phân biệt tốt xấu gì như vậy. Về sau anh lại mua một căn nhà khác, tuy rằng khu vườn còn lộn xộn hơn cả căn nhà trước nhưng anh vẫn để nguyên không động vào. Quả nhiên những cây mà trong mùa đông anh cho là cây dại, đến mùa xuân đã nở rất nhiều hoa; những cây mà trong mùa xuân anh cho là cỏ dại, đến mùa hè cũng nở hoa rực rỡ; còn những cây nhỏ nửa năm trời chẳng thấy động tĩnh gì, đến mùa thu lại tràn một màu lá đỏ. Cho đến tận cuối mùa thu, anh mới nhận biết rõ những cây nào không có tác dụng để nhổ bỏ đi, còn lại những cây cỏ quý giá đều được giữ lại”.

Nói đến đây, vị giám đốc mới liền cảm thán: “Tôi xin được mời tất cả mọi người ở đây một ly! Nếu văn phòng của chúng ta là vườn hoa thì các bạn chính là những loài cây cỏ quý giá, những cây cỏ quý không thể cả năm lúc nào cũng nở hoa kết quả, chỉ sau khi trải qua một thời gian quan sát thì mới có thể nhận ra”.

Bài học làm người

Nóng nảy dễ làm hỏng việc. Đây là đạo lý mà ai cũng biết. Có người oán trách rằng khi mình nóng nảy đã mua những thứ không dùng được, có người buồn phiền vì khi mình nóng nảy đã đăng kí vào trường quá cao so với lực học của mình... Nói tóm lại, có những lúc cơn nóng giận giống như ma quỷ, hoặc khiến người ta dở khóc dở cười, hoặc khiến người phải đấm ngực dậm chân, nhưng có một việc có thể khẳng định, đó là có một số hậu quả của cơn nóng giận không thể nào cứu vãn được, có một số không có cách nào để bù đắp được. Bởi vậy trước khi chúng ta làm bất cứ việc gì cần phải bình tĩnh quan sát sự thay đổi của sự việc, sau khi nắm được toàn bộ vấn đề thì mới bắt đầu hành động.

“Lấy tĩnh chế động, lấy bất biến ứng vạn biến”. Chữ “tĩnh” và “bất biến” ở đây đều chỉ là khách quan, còn ý nghĩa thật sự về mặt lý luận chính là trước tiên không nên hành động vội, nhưng trong ý thức phải luôn luôn chú ý và chuẩn bị kịp thời để hành động bất kì lúc nào. Đây chính là việc đứng trong chỗ tối chờ đợi sự việc phát triển đến thời khắc quan trọng, tìm đúng thời cơ, cuối cùng phải ra tay thật nhanh, thật mạnh, thật chính xác. Nếu việc gì cũng có thể làm được như vậy thì coi như bạn đã thành công một nửa rồi.

5. Phải tin vào đôi mắt của mình

Thành tựu lớn nhất trong cuộc đời của Hilton là đã mua được khách sạn Waldorf Astoria. Nếu không nhờ có con mắt nhìn xa trông rộng và quyết sách đúng đắn của Hilton thì có lẽ những ngày tháng huy hoàng của khách sạn Waldorf Astoria chỉ chiếm một khoảng thời gian ngắn ngủi trong lịch sử.

Khách sạn Waldorf Astoria đã từng đón tiếp rất nhiều hoàng thân quốc thích. Khi có người gọi điện thoại đến tìm “quốc vương”, người trực điện thoại của khách sạn Waldorf Astoria nhất định phải hỏi “xin hỏi ngài muốn tìm vị quốc vương nào”. Nhưng đến năm 1942, khách sạn này đã bị phá sản, cổ phiếu của Waldorf Astoria rớt giá thảm hại.

Hilton đã quyết định mua lại khách sạn Waldorf Astoria. Khi ông tuyên bố quyết định này của mình tại kì họp hội đồng quản trị của tập đoàn Hilton, có người đã kinh ngạc kêu lên rằng: “Có phải ngài đã điên rồi không? Bỏ tiền ra mua cái đồng đồ nát đó về làm gì chứ?”

Tuy nhiên Hilton vẫn tin vào trực giác và con mắt kinh doanh của mình, ông nói: “Nếu anh chỉ nhìn vào hoàn cảnh khó khăn hiện nay của nó mà từ chối nó thì chứng tỏ anh là một người có tầm nhìn hạn hẹp trong kinh doanh. Anh nên nhìn xa một chút đi!” Nhưng cho dù ông có kiên trì bảo vệ ý kiến của mình thế nào, hội đồng quản trị của tập đoàn Hilton vẫn không đồng ý với tham vọng này của ông, họ không tin rằng khách sạn Waldorf Astoria đã sa sút đến mức này lại có thể hồi sinh trở lại. Bản thân Hilton là chủ tịch hội đồng quản trị của tập đoàn khách sạn Hilton, nhưng nếu không có sự đồng ý của hội đồng quản trị thì ông cũng không thể lấy danh nghĩa của tập đoàn để mua lại khách sạn Waldorf Astoria.

Nhưng Hilton không vì thế mà lùi bước, bởi ông tin rằng khách sạn này sẽ mang tới cho mình giá trị và địa vị ngoài sức tưởng tượng. Ông nghĩ: “Mình có thể tự mua lại khách sạn, sau đó đem cách nghĩ của mình giới thiệu với những người có thể tiếp nhận ý kiến này”.

Vậy là ông liền bắt tay vào hành động. Trước tiên ông gọi điện thoại cho anh trai mình, người có cổ phiếu của khách sạn Waldorf Astoria tại phố Wall.

Hilton nói: “Hôm nay em có thể chuẩn bị được tiền, lúc nào thì em có thể qua chỗ anh được?”

Chiều ngày hôm đó, ông bước vào văn phòng của anh trai, muốn mua lại toàn bộ số cổ phiếu để nắm quyền kiểm soát, đồng thời viết ngay tại chỗ một tấm chi phiếu trị giá 100.000 đô la làm tiền đặt cọc. Các cổ đông lớn của khách sạn Waldorf Astoria đang đau đầu không biết làm thế nào để

tổng khứ đi đóng cổ phiếu mất giá trị, vừa nghe nói Hilton muốn mua lại cổ phiếu với giá 12 đô la một cổ phiếu thì ngay lập tức đồng ý với kế hoạch này.

Mấy ngày sau, khách sạn Waldorf Astoria đã được đổi tên thành “Hilton”. Đúng như ông đã dự tính, khách sạn Waldorf Astoria đã mang tới cho ông lượng tiền bạc và danh tiếng ngoài sức tưởng tượng.

Bài học làm người

Con người ta thường dễ dàng tin vào Thượng đế, tin vào truyền thuyết, nhưng lại rất khó tin tưởng chính bản thân mình. Đương nhiên, câu nói này chỉ thích hợp đối với những người không có lòng tự tin hoặc lúc nào cũng giữ thái độ nghi ngờ với tất cả mọi thứ. Thế nhưng không thể phủ nhận rằng trên đời này có không ít những người như vậy, bởi vậy họ chắc chắn sẽ chỉ có được một cuộc sống bình thường, không thể nào làm nên việc lớn.

Sự hoàn mỹ của khách sạn Waldorf Astoria hiện nay đã chứng tỏ sự anh minh của Hilton. Đây không phải là kì tích của khách sạn Waldorf Astoria mà là kì tích của riêng Hilton. Nhưng thật ra đây vốn chẳng phải là kì tích gì, bởi từ đầu tới cuối, Hilton đều tiến hành từng bước rất thận trọng. Trước tiên, ông có trực giác và tầm nhìn kinh doanh của riêng mình, ông tin rằng khách sạn Waldorf Astoria tuyệt đối không phải là hết hi vọng, ngược lại còn có tiềm lực và tư chất để hồi sinh. Thứ hai, ông tin tưởng sâu sắc rằng con mắt kinh doanh của mình tuyệt đối chính xác, bởi vậy trong tình huống không thể thuyết phục được mọi người ông vẫn lấy danh nghĩa của chính mình để mua lại khách sạn Waldorf Astoria. Sở dĩ ông có thể có được khoản tài sản và danh tiếng khổng lồ do khách sạn Waldorf Astoria mang lại là do ông có niềm tin vào chính mình.

Lỗi lầm mà chúng ta dễ mắc phải nhất trong cuộc sống chính là người ta nói sao mình nói vậy, a dua theo người khác. Khi một người bạn nào đó vô tình mắc lỗi, chúng ta thường hay để ý, và khi thấy người khác không ngừng phê bình, chỉ trích người bạn đó, chúng ta cũng sẽ cho rằng bản chất của người đó là xấu. Chúng ta sẽ giữ nguyên thành kiến đó trong một khoảng thời gian rất dài, thậm chí là mấy chục năm. Điều này hoàn toàn không đúng. Mỗi người đều nên có cách nhìn khác nhau đối với con người và sự việc, cần nhìn nhận lỗi lầm cũng như sự tiến bộ của người khác một cách khách quan và theo chiều hướng phát triển. Đồng thời điều quan trọng nhất là phải tin vào đôi mắt của chính mình, không nên dễ dàng chịu ảnh hưởng và sự điều khiển của người khác. Những người như vậy khó lòng có được suy nghĩ của riêng mình, khó lòng tin tưởng người khác, và cũng rất khó được người khác tin tưởng. Ngược lại, khi bản thân mình quyết định làm một việc gì đó, hơn nữa cảm thấy điều kiện đã chín muồi, thời cơ đã thích hợp thì phải dũng cảm mà làm cho thật tốt. Chớ nên vì những lời dèm pha, nói ra nói vào của người khác mà lùi bước hoặc từ bỏ, đây là biểu hiện của việc ý chí không kiên cường. Lúc nào cũng phải ghi nhớ rằng tin tưởng vào đôi mắt của chính mình là hoàn toàn đúng đắn.

6. Tầm nhìn lâu dài thì lợi ích cũng lâu dài

Vị tổng thống thứ chín của nước Mỹ- William Henry Harrison- khi còn nhỏ đã từng có một khoảng thời gian bị người khác coi là kẻ ngốc nghếch. Tại sao lại như vậy? Hàng xóm của cậu đã làm một thí nghiệm như sau: lấy ra một đồng 5 xu và một đồng 10 xu, cho cậu bé Harrison lựa chọn một trong hai đồng, lần nào cậu cũng chọn đồng 5 xu. Mọi người đều lấy làm vui thú trước chuyện đó.

Một người ở nơi khác đến đi qua đó, sau khi nghe nói đến việc này, cảm thấy vô cùng kì lạ, vậy là bèn đích thân làm thử một lần, quả nhiên kết quả đúng như mọi người đã nói. Người khách kia sau khi quan sát cẩn thận lời nói và hành vi của cậu bé Harrison liền vỗ vai cậu và cười nói: “Anh bạn nhỏ, cậu không hề ngốc chút nào, cậu rất thông minh”. Cậu bé Harrison cũng cười theo. Người khách lạ kia không nói thêm gì nữa mà bỏ đi, hàng xóm của cậu đều cảm thấy có gì đó bất thường.

Về sau, cuối cùng mọi người đã hiểu ra tại sao: nếu cậu bé Harrison chọn đồng 10 xu thì sau đó sẽ chẳng có ai làm lại thí nghiệm này nữa, khoảng thu nhập mỗi lần 5 xu của cậu cũng sẽ dừng lại. Thì ra cậu bé Harrison đã bỏ qua mối lợi nhỏ trước mắt để giữ lại lợi ích lâu dài, tuổi còn nhỏ như vậy mà đã có được tầm nhìn xa như thế, hàng xóm của cậu đều phải lấy làm thán phục.

Làm việc nhất định phải biết nhìn xa trông rộng, như vậy mới có thể thu được lợi ích lâu dài. Ngược lại, nếu làm việc mà chỉ có tầm nhìn hạn hẹp, chỉ biết cái lợi trước mắt thì chắc chắn sẽ gây ra hậu quả nghiêm trọng, cuối cùng sẽ dẫn tới được chẳng bù mất.

Vụ tràn dầu của công ty dầu khí Exxon Mobil tại vịnh Alaska đã cho thấy trong công việc nếu có tầm nhìn hạn hẹp, chỉ biết cái lợi trước mắt có thể mang lại hậu quả nghiêm trọng như thế nào. Thiết kế ban đầu của chiếc tàu chở dầu này là muốn dùng vỏ tàu hai lớp để ngăn ngừa việc chảy dầu nếu chẳng may đâm phải những chiếc tàu khác. Nhưng công ty dầu khí Exxon Mobil chỉ nghĩ tới việc làm sau giảm giá thành chế tạo chiếc tàu tới mức thấp nhất chứ không suy tính lâu dài, kết quả không may đã đâm phải một dãy đá ngầm làm cho dầu bị chảy ra ngoài với số lượng rất lớn, gây ảnh hưởng nghiêm trọng tới môi trường sinh thái ở vịnh Alaska. Để thu dọn tàn cục này, công ty dầu khí Exxon Mobil đã phải bỏ ra khoản tiền trị giá 1,1 tỉ đô la Mỹ làm chi phí bồi thường cho việc tàn phá môi trường sinh thái của vùng biển xung quanh vịnh Alaska, nhưng những ảnh hưởng nghiêm trọng mà họ gây ra cho môi trường thì không tiền bạc nào có thể tính toán hết được. Tầm nhìn hạn hẹp không những khiến cho công ty dầu khí Exxon Mobil phải gánh chịu những tổn thất nghiêm trọng về tiền bạc và uy tín mà đồng thời còn gây ảnh hưởng cho xã hội.

Bài học làm người

Sau khi đọc xong câu chuyện kể trên, chắc hẳn nhiều người đều cảm thấy khâm phục và tán thưởng cậu bé Harrison. Khi so sánh giữa một đồng 10 xu và một đồng 5 xu thì đương nhiên đồng 5 xu gộp lại để so sánh với đồng 10 xu thì e rằng chênh lệch đã không còn nhỏ nữa. Khi đứng trước lợi ích, chúng ta thường rất hay tính toán, thế nhưng mỗi phép tính của chúng ta lại thường không có suy nghĩ lâu dài, chỉ biết cộng trừ nhân chia một cách đơn giản mà thôi. Vậy kết quả thế nào? Cho dù tạm thời chúng ta được lợi, nhưng chỉ có một món lợi nhỏ nhất mà thôi, có lúc thậm chí có bị lỗ vốn nữa.

Có lẽ mọi người đã từng đọc qua câu chuyện sau: Có hai quả lê nhỏ và quả lê hơi to hơn một chút, đem chia cho hai người ăn. Người đầu tiên lựa chọn đã không ngần ngại chọn quả lê to hơn, nhưng khi anh ta vẫn chưa ăn hết quả lê của mình thì người kia đã ăn hết quả lê nhỏ rồi, vậy là quả lê còn lại đương nhiên thuộc về người thứ hai. Người thứ nhất chần hẫn vô cùng hồi hận nhưng cũng chẳng còn cách nào, chỉ còn biết trách bản thân tầm nhìn hạn hẹp, chỉ tham cái lợi trước mắt mà không biết tính toán thiệt hơn.

Những người có tầm nhìn hạn hẹp thường chỉ biết tính toán lợi ích trước mắt, họ cơ bản không biết suy nghĩ xem làm như vậy liệu có phải đã đạt được thành công lớn nhất hay chưa, nếu như không phải thì liệu có phải có thể lựa chọn biện pháp khác tốt hơn để thu được lợi ích lớn hơn hay không? Điều đáng nhắc đến hơn nữa là sau khi suy tính tới những ảnh hưởng tiêu cực có thể xuất hiện, nhất định phải suy nghĩ kỹ rồi mới hành động, không nên làm việc dựa trên tâm lý may rủi. Lúc nào cũng phải ghi nhớ: phải suy nghĩ kỹ rồi mới làm để tránh những điều sai sót có thể xảy ra.

7. Tìm đúng điểm then chốt rồi mới bắt tay vào làm việc

Một chiếc máy bay đã bị tai nạn ở vùng núi!

Rất nhiều phóng viên đổ xô về vùng núi đó, hi vọng có thể là người đầu tiên đưa tin về sự việc này. Nhưng khi các phóng viên đến hiện trường, phải đối diện với tình trạng không có điện thoại, đang không biết làm thế nào thì có một phóng viên của đài truyền hình nọ lại một mình làm một đoạn tin về hiện trường dài tới mấy chục phút.

Thì ra khi vừa tới hiện trường, anh đã nắm bắt được điểm then chốt là “không có điện thoại”. Vùng núi này cách thị trấn rất xa, chỉ có duy nhất một chiếc điện thoại có thể liên lạc với bên ngoài. Sau khi nắm được tin tức quan trọng này, anh phóng viên kia trước khi ra hiện trường bảo lái xe chiếm lấy vị trí bên cạnh chiếc điện thoại duy nhất trước đã. Sau khi xử lý xong xuôi đoạn băng ghi âm đưa tin về hiện trường, anh liền chạy tới bên điện thoại, tuy rằng đã có mấy phóng viên đợi ở đó để dùng điện thoại truyền tin về, nhưng do lái xe của anh đã chiếm lĩnh đường dây điện thoại nên những phóng viên khác chỉ có tin mà không truyền về được. Còn anh ngay lập tức giao máy ghi âm cho lái xe, chuyển bản tin này tới với người nghe trên cả nước thông qua điện thoại.

Anh phóng viên trên đã dùng con mắt nhìn độc đáo của mình để nắm bắt được điểm then chốt của việc đưa tin, bắt buộc phải cầm chắc trong tay chiếc máy điện thoại duy nhất mới có thể liên lạc với bên ngoài. Nhờ nắm bắt được điểm then chốt này nên khi đưa tin anh đã đi trước người khác một bước, đạt được thành công.

Tìm được điểm then chốt của sự việc là điều vô cùng quan trọng, bởi điểm then chốt này thường quyết định sự việc thành hay bại.

Có một công ty nọ, do một chiếc máy gặp sự cố nên phải dừng sản xuất, vậy là họ liền mời một kỹ sư điện máy về để sửa máy. Anh kỹ sư kia hì hục bên cạnh chiếc máy suốt ba ngày ba đêm, cuối cùng đã tìm ra được bộ phận bị hỏng, dùng phấn vẽ vào đó một vòng tròn. Sau đó dưới sự chỉ đạo của anh, nhân viên sửa chữa đã mở chỗ đó ra để xử lý, chiếc máy đã nhanh chóng hoạt động bình thường trở lại. Sau đó, anh kỹ sư kia yêu cầu công ty trả cho mình tiền công là 10.000 đô la Mỹ. Công ty cảm thấy khó lòng chấp nhận được khoản tiền này, bèn nói với anh kỹ sư rằng: “Anh chỉ vẽ một đường tròn, làm sao mà đáng giá tận 10.000 đô la?” Anh kỹ sư trả lời chắc như đinh đóng cột: “Việc tôi vẽ một đường tròn chỉ cần trả 1 đô la là đủ, nhưng để biết được cần vẽ đường tròn đó ở bộ phận quan trọng nào thì cần phải trả 9999 đô la”.

Đúng như anh kĩ sư này nói, mấu chốt của việc giải quyết vấn đề nằm ở chỗ tìm được điểm then chốt của sự việc. Đây chính là chỗ quyết định sự việc thành hay bại. Nếu tìm được điểm then chốt của sự việc rồi, áp dụng đúng cách giải quyết vấn đề khó khăn sẽ nhanh chóng được hóa giải. Ngược lại, nếu không tìm được điểm then chốt để giải quyết vấn đề mà chỉ tìm kiếm lung tung thì không thể giải quyết vấn đề một cách căn bản được.

Bài học làm người

Bản thân ý nghĩa của từ “điểm then chốt” đã cho thấy tầm nhìn quan trọng của nó. Một chiếc túi đựng bằng hạt cườm, cho dù chỉ bị thủng một lỗ nhỏ xíu nhưng cũng có thể khiến cả chiếc túi bị tuột hết; bài văn dù có hay đến cỡ nào nhưng nếu lạc đề thì cũng chỉ là một bài văn vô tác dụng mà thôi; chỉ một linh kiện nhỏ bé bị lỏng cũng có thể khiến cho cả cỗ máy to lớn không thể hoạt động được; bạn chỉ nói dối bạn bè một chuyện rất nhỏ thôi, nhưng từ đó về sau người bạn ấy sẽ nghi ngờ mọi điều mà bạn nói, chỉ vì bạn đã từng nói dối anh ấy một lần... Những việc này trong cuộc sống hàng ngày dường như chỉ là những chuyện vặt vãnh, nhưng trong một hoàn cảnh nhất định nào đó lại có thể quyết định sự thành bại của cả một sự việc hay một con người.

Khi chúng ta viết văn, cả bài văn dài như vậy chỉ nhằm mục đích phục vụ cho đề bài, mà đề bài này cũng giống như điểm then chốt trong mỗi sự việc của chúng ta, chỉ cần tìm đúng điểm then chốt thì tất cả mọi vấn đề sẽ được giải quyết. Ngược lại, nếu bạn vẫn chưa tìm ra điểm then chốt mà lại vẫn cố làm việc, thử đủ mọi cách, vậy thì chắc chắn bạn sẽ chẳng thể thành công, thậm chí có thể vì thế mà làm hỏng hết mọi việc. Bởi vậy cho dù là trong học tập hay trong công việc, không nên làm việc một cách mù quáng không có căn cứ, cần biết mình phải làm gì, nên làm gì, sau đó mới bắt đầu vào hành động, như vậy chắc chắn sẽ thành công.

8. Phải có ý thức đề phòng tai họa chưa xảy ra

Trong rừng già có ba chú lợn con sống cùng với mẹ của chúng. Chú lợn thứ nhất và thứ hai vừa nhát gan lại vừa lười biếng, chỉ còn chú lợn thứ ba là chăm chỉ cần cù, gặp việc gì cũng chịu khó suy tính cẩn thận. Cả nhà chúng cùng nhau sống rất vui vẻ, hạnh phúc.

Ngày lại ngày trôi qua, ba chú lợn nhỏ đã dần trưởng thành, vậy là chúng bèn quyết định tự lực cánh sinh, rời khỏi mẹ để đi xây dựng ngôi nhà riêng của mình. Bà mẹ chỉ còn biết rời nước mắt tiễn ba đứa con lên đường, đồng thời dặn đi dặn lại chúng rằng nhất định phải chăm chỉ làm việc, đồng thời khi gặp khó khăn phải chịu khó suy nghĩ. Ba chú lợn con nói nhất định sẽ ghi nhớ lời mẹ dặn, trở thành những đứa trẻ độc lập.

Vậy là ba chú lợn con đã từ biệt mẹ mình, bước chân đi trên con đường của riêng mình.

Ba chú lợn con đi tới gần một ruộng lúa, ở đây có rất nhiều những cây rom vàng óng, mềm mại. Chú lợn thứ nhất thấy vậy bèn nghĩ: “Mình hãy dùng những cây rom này để làm nhà thôi, vừa nhanh vừa nhẹ nhàng!” Vậy là chú lợn vốn lười lao động này liền thu gom những cây rom lại thành từng bó, dựng nên căn nhà của mình, sau đó vào nhà đánh một giấc say sưa!

Chú lợn thứ hai và thứ ba lại tiếp tục đi về phía trước, chúng đến một khu rừng. Chú lợn thứ hai nghĩ: “Mình hãy dùng những cành cây này để làm nhà thôi!” Vậy là nó liền đi kiếm về thật nhiều cành cây khô, chỉ một lát đã dựng xong một căn nhà nhỏ, rồi mãi nguyện bước vào bên trong.

Chỉ còn lại một mình chú lợn thứ ba tiếp tục cuộc hành trình, nó đến dưới chân một ngọn núi nọ, ở đây có rất nhiều những viên gạch. Nó nghĩ: “Mình sẽ xây một ngôi nhà bằng gạch thật vững chãi!” Vậy là chú lợn thứ ba liền bận rộn làm việc, nó xếp những viên gạch trên mặt đất, trộn vữa, sau đó xây lần lượt từng hàng gạch một... Chú lợn thứ ba làm việc rất chăm chỉ, làm đến mức mồ hôi đầm đìa, mất tổng cộng ba ngày trời, cuối cùng đã xây xong một ngôi nhà gạch vững chãi, gọn gàng. Nhìn vào thành quả lao động của mình, chú lợn thứ ba thấy rất vui mừng.

Một ngày nọ, sói xám xuất hiện đi kiếm mồi, nó phát hiện thấy căn nhà xây bằng rom của chú lợn thứ nhất. Nó bèn ra sức thổi, căn nhà bằng rom đã nhanh chóng bị đổ sập. Chú lợn thứ nhất sợ đến nỗi son cả ra quần, vội chạy đến cầu cứu chú lợn thứ hai. Chú lợn thứ hai bèn cho anh trốn nhờ trong ngôi nhà bằng củi của mình.

Ngôi nhà bằng củi tuy rằng vững chắc hơn so với ngôi nhà bằng rom, nhưng sói xám chỉ cần cố gắng hết sức đẩy mấy lần thì ngôi nhà bằng củi cũng đổ sập xuống. Vậy là chú lợn thứ nhất và chú lợn thứ hai chạy đến ngôi nhà bằng gạch của chú lợn thứ ba để tìm nơi lánh nạn. Sói xám cũng

đuổi theo tới nơi, nhưng cho dù nó cố gắng đẩy đến thế nào thì ngôi nhà bằng gạch vẫn không hề hấn gì.

Sói xám vô cùng tức giận, nó đe dọa ba chú lợn con đang trốn trong ngôi nhà bằng gạch rằng: “Còn không mở cửa ra thì ta sẽ trèo vào theo đường ống khói đấy!” Nói xong nó liền trèo lên ống khói ở trên cao. Chú lợn thứ nhất và thứ hai sợ hãi khóc òa lên, cho rằng lần này thì chết chắc rồi. Chú lợn thứ ba phải an ủi hai anh của mình, bảo chúng chớ nên lo lắng. Nó rất bình tĩnh đi lấy một ít cành củi, nhóm một ngọn lửa trong bếp lò.

Một lát sau, sói xám đắc ý tụt từ trên ống khói xuống, ai ngờ nó ngồi ngay lên trên ngọn lửa đang cháy rực, bị thiêu cháy thành than.

Sau bài học đáng nhớ này, chú lợn thứ nhất và thứ hai đã chăm chỉ hẳn lên, chúng tự xây nhà cho mình những ngôi nhà mới bằng gạch thật vững chãi.

Làm xong việc thì đơn giản, nhưng nếu muốn làm được việc lớn thì khó hơn một chút. Vậy như thế nào thì gọi là làm được việc lớn? Chính là có thể đảm bảo không xảy ra sai sót gì. Nếu thành công quá mỏng manh, vậy chỉ có thể coi như đã hoàn thành bề ngoài của sự việc mà thôi. Đến lúc gặp khó khăn thật sự thì bao nhiêu công lao sẽ đổ xuống sông xuống biển hết.

Chim sâu là một bậc thầy về xây tổ, chúng có thể dùng những cành cây nhỏ và cỏ mềm để kết thành những chiếc tổ tuyệt đẹp. Để ngăn mưa làm ướt tổ, chúng thiết kế cửa ra vào ở dưới đáy của chiếc tổ. Chúng còn biết nhặt những hòn đá nhỏ thả về bên trong chiếc tổ để chiếc tổ bớt rung đưa. Tất cả những việc này đều vì tình yêu, chim trống cam tâm tình nguyện làm nô lệ trong chiếc tổ của mình.

Sau mùa mưa, những khu rừng già ở châu Phi tràn ngập một màu xanh mướt của cỏ non, lại đến mùa chim sâu xây tổ và kết đôi. Trong rừng già lúc nào cũng có nguy hiểm rình rập, chúng buộc phải luôn luôn đề phòng các loại kẻ thù, làm thế nào để chọn được một nơi xây tổ an toàn là điều vô cùng quan trọng. Điều kì lạ là rất nhiều những con chim trống lại lựa chọn nơi nguy hiểm nhất, xây ngôi nhà mới của mình ngay trên dòng sông đầy cá sấu.

Chúng sẽ tỉ mỉ lựa chọn một cành cây mảnh mai thò ra ngoài mặt nước, sau đó xây chiếc tổ của mình ở ngay đầu ngọn cây, treo lủng lẳng ngay trên mặt nước. Từ xa nhìn lại, chiếc tổ của chúng giống như một quả lê lớn vậy. Chim sâu là loài động vật vô cùng thông minh, chúng còn biết kiểm soát mức độ to nhỏ của chiếc tổ, làm sao để khi cả gia đình chúng chuyển vào bên trong thì chiếc tổ sẽ có thể chịu được trọng lượng của chúng một cách an toàn, khiến cho khoảng cách từ tổ tới mặt nước là vừa đủ, sẽ không bị rơi xuống nước. Bên dưới là hàng đàn cá sấu bơi qua bơi lại, tuy rằng ngửa đầu lên thì nhìn thấy miếng mồi ngon ngay ở phía trên nhưng lại chẳng thể nào nuốt

được miếng mồi này. Nếu có kẻ địch từ bên ngoài tới xâm phạm thì chắc chắn bọn chúng sẽ phải chết thê thảm, bởi cành cây nhỏ bé không có cách nào chịu đựng được một trọng lượng đột ngột tăng thêm, sẽ ngay lập tức bị gãy, khiến kẻ xâm lược rơi thẳng vào miệng lũ cá sấu ở bên dưới.

Nơi nguy hiểm nhất chính là nơi an toàn nhất. Lũ chim sâu thông minh hiểu rất rõ điều này. Dưới sự “bảo vệ” của đàn cá sấu, những kẻ săn trộm như mèo rừng hay cáo chỉ còn biết đứng nhìn thèm thuồng từ xa chứ không dám dèn gần nửa bước. Sau khi đã giải quyết được mối lo từ kẻ thù bên ngoài, lũ chim sâu đã có thể kê cao gối ngủ ngon, yên tâm thưởng thức tình yêu, động phòng hoa chúc rồi. Chỉ chưa đầy 24 tiếng đồng hồ sau, chim mái đã có thể đẻ trứng, sau đó bắt đầu ấp trứng. Những chú chim non mới nở rất phàm ăn, bố mẹ chúng phải bay đi bay lại rất vất vả để kiếm đủ thức ăn cho lũ con của mình.

Dưới sự tận tâm chăm sóc của bố mẹ, lũ chim non lớn nhanh như thổi, sức nặng mà cành cây phải chịu ngày càng lớn, độ cao của chiếc tổ chim mỗi ngày lại bị hạ thấp dần xuống, cách mặt nước ngày càng gần, vậy mà chúng chẳng hay biết gì. Cuối cùng sẽ đến một ngày bi kịch xảy ra. Khi tổ chim chạm vào mặt nước, con cá sấu hung ác liền ngoác miệng ra đớp gọn.

Lũ chim sâu thật đáng thương! Có thể chúng đã không ý thức được rằng từ thời khắc mà chúng quên mất hiểm nguy thì mối nguy hiểm thật sự mới vừa bắt đầu.

Bài học làm người

Một người nếu không có ý thức đề phòng nguy hiểm thì sẽ vĩnh viễn bị điều khiển bởi vận mệnh, bị vận mệnh dắt mũi. Chớ nên để đến sau khi những việc không hay xảy ra thì mới nói đến niềm tin của bạn vào định mệnh. Đây thật ra chỉ là cái cớ bạn viện ra cho thất bại của mình mà thôi, bởi những vấn đề này đều có thể tránh được, chỉ là do bạn không đoán trước được mà thôi.

Một người biết nhìn xa trông rộng không những có thể đoán trước được sự việc mà còn biết suy xét vấn đề dựa trên quy luật tự nhiên của vạn vật. Sự an nguy của bản thân mình là vấn đề quan trọng hàng đầu. Nếu khi làm việc không tính toán cho sự an toàn lâu dài của mình thì e rằng mỗi bước đi đều sẽ phải thấp thỏm sợ hãi. Chỉ khi bạn biết phân tích và suy tính chu toàn cho mọi tình huống có thể xảy ra thì mới có thể bước đi một cách vững chãi, mới có thể sống một cách vô lo vô nghĩ.

Đương nhiên, nguy cơ không phải là cố định không thay đổi, không phải luôn luôn nằm ở đó. Mỗi một giai đoạn đều có thể có những sự thay đổi mới xảy ra, đều có thể có những nguy cơ khác nhau xuất hiện. Chúng ta nên vừa đi vừa nhìn, vừa nhìn vừa suy nghĩ, nhất định phải đề phòng

trước khi sự việc xảy ra. Nhanh chóng loại bỏ tất cả những nhân tố bất lợi, để tương lai sau này chẳng phải lo lắng gì.

Đương nhiên, ý thức về nguy hiểm không có nghĩa là yêu cầu bạn lúc nào cũng phải lo lắng không yên, cần suy nghĩ sao cho sát với thực tế. Điều này cần bạn phải có tầm nhìn. Một người thực sự biết nhìn xa trông rộng sẽ có thể nhìn thấu nguy hiểm từ khoảng cách rất xa.

9. Biết cách phát hiện tiềm năng của chính mình

Có một chàng thanh niên nọ làm thuê trong một quán rượu ở Mỹ. Hàng ngày anh làm công việc kéo đàn violin cho khách nghe. Khả năng đánh đàn của anh không tồi, mỗi buổi tối đều có rất nhiều người vì ngưỡng mộ danh tiếng mà đến thưởng thức tiếng đàn của anh.

Một buổi tối nọ, có một vị khách trung niên sau khi nghe anh đàn mấy khúc nhạc bèn nói với chàng trai này rằng: “Ngày nào tôi cũng đến nghe anh đàn những bản nhạc này, tôi đã nghe nhiều tới mức nhàm cả tai rồi, chi bằng anh hãy hát một bài cho chúng tôi nghe đi”.

Đề nghị của vị khách này được không ít những người ở đó tán đồng, mọi người thi nhau yêu cầu chàng trai kia hãy hát vài bài.

Chàng trai sau khi nghe xong yêu cầu của mọi người thì vô cùng lúng túng, anh đành xin lỗi mọi người rằng: “Rất xin lỗi, tôi từ nhỏ đã học chơi đàn chứ chưa bao giờ học hát cả, e rằng giọng hát của tôi rất khó nghe”.

Vị khách trung niên kia liền động viên anh: “Chàng trai, chính bởi vì anh chưa bao giờ hát nên có thể chính anh cũng không biết rằng mình có khả năng ca hát đâu!” Mọi người đều đồng thanh yêu cầu chàng trai hát vài bài.

Chàng trai cho rằng mọi người chỉ muốn thấy anh làm trò cười nên nhất quyết không chịu hát.

Lúc này, ông chủ của quán rượu liền xuất hiện, thấy tình hình như vậy cũng động viên chàng trai hát cho mọi người nghe, bởi nếu chàng trai vẫn kiên quyết không chịu hát thì rất có thể quán sẽ vì thế mà mất đi một số khách quen. Vậy là ông chủ nói: “Một là cậu chọn cách hát, hai là cậu chọn một công việc khác”.

Chàng trai không còn cách nào khác bởi anh phải kiếm sống nhờ vào công việc này. Anh đành phải đổ mắt hát cho mọi người nghe bài hát “Monalisa”. Ai ngờ anh đã không hát thì thôi, còn đã hát thì khiến cho mọi người phải kinh ngạc, tất cả đều bị mê hoặc bởi giọng hát tự nhiên, mang đầy chất đàn ông của anh.

Vậy là, chàng trai dưới sự cổ vũ nhiệt liệt của mọi người đã từ bỏ công việc kiếm sống bằng nghề đánh đàn, bắt đầu nỗ lực chuyển hướng theo con đường ca hát. Chàng trai này về sau đã trở thành ca sĩ nổi tiếng Nate King Cole của Mỹ.

Thật may mắn biết chừng nào, nếu không phải lần đó ngẫu nhiên bị bắt buộc phải hát thì có lẽ Nat King Cole sẽ vĩnh viễn ngồi làm một nhạc công chơi đàn hạng ba trong quán rượu đó.

Bài học làm người

Mọi người thường mắc phải một sai lầm, đó là cho rằng con mắt chỉ dùng để nhìn người khác mà thôi. Nhưng giống như có người đã từng nói, tại sao bạn lại chỉ biết chú tâm vào nhìn người khác? Hãy cũng nhìn vào chính bản thân mình nữa! Tất nhiên, ở đây có cả ý nghĩa châm biếm nữa, châm biếm những người chỉ biết đi tìm khuyết điểm của người khác mà không biết nhìn vào chỗ thiếu sót của mình. Còn việc nhìn vào bản thân chúng ta đang nói tới ở đây thật ra chính là muốn nói tới việc phát hiện tiềm năng của chính mình.

Mỗi người đều có tiềm năng riêng mình, điều này không có gì phải nghi ngờ. Cho dù là người ăn xin thì cũng có tiềm năng là không sợ bị người khác chế nhạo. Kiểu người này nếu chịu an tâm làm việc thì có lẽ cũng chẳng có gì phải sợ, bởi họ có thể vượt qua những trở ngại về tâm lý. Nhưng rất nhiều người trong số chúng ta thường kêu ca rằng bản thân mình quá tầm thường, chẳng có tài năng thiên phú gì, bởi vậy không thể có những ngày nở mày nở mặt. Việc này là hoàn toàn sai lầm, bởi những người này thật ra đang bị lòng tự ti che mắt đôi mắt. Họ tự xây một bức tường trong lòng mình, đó chính là nguồn gốc sâu xa của suy nghĩ “tôi không thể”, và quả thật họ đã trở thành những người như họ tự nhận thấy, trải qua một cuộc sống hết sức bình thường.

Nhân tài không muốn bị mai một thì cần có người nhận ra tài năng của mình, và người đó không nhất định phải là ai khác mà có thể chính là bản thân bạn! Khi bạn đang học tập và là việc một cách bình thường, nếu vì làm tốt một việc nào đó, thậm chí một việc rất nhỏ mà được người khác khen ngợi thì bạn cần phải chú ý. Bạn cần phải bình tâm lại thử nghĩ xem liệu có phải mình có tài năng trong lĩnh vực này không? Sau đó tiếp tục luyện tập trong lĩnh vực đó, rồi thể hiện cho người thân hoặc bạn bè xem, hỏi xem họ nghĩ thế nào, có thể tiềm năng của bạn sẽ được phát huy trong lĩnh vực đó.

Con người không nên trở thành tù nhân trong chính nội tâm của mình, cần dũng cảm thoát khỏi những quy tắc thường ngày, mạnh dạn thể hiện bản thân. Như vậy bạn mới có thể tìm được con đường dẫn tới thành công, mới có thể thực hiện giá trị của bản thân mình.

10. Nhìn thấy giá trị của chính mình

Có hai chiếc bình đựng nước được chế tác rất tinh xảo, nhìn bề ngoài thì vô cùng hoàn hảo, không có tí vết. Nhưng một trong số hai chiếc bình đó lại do không cẩn thận nên bị nứt một vết nhỏ. Chủ nhân của chúng là một cô gái xinh đẹp rất chăm chỉ cần cù. Hàng ngày cô gái đều mang chúng đi rất xa để múc nước. Chiếc bình tốt có thể đựng nước mang về nhà mà không mất một giọt nào, còn chiếc bình nứt kia thì khi về đến nơi bên trong thường chỉ còn lại nửa bình nước mà thôi.

Chiếc bình tốt vô cùng đắc ý, rất tự hào về thành tích của mình. Nó thường ngẩng cao đầu, uốn ngược, dùng ánh mắt ngạo nghễ nhìn vào chiếc bình nứt. Còn chiếc bình nứt thì vừa buồn vừa xấu hổ, cảm thấy mình thật là vô dụng, bởi vì khiếm khuyết của mình khiến cho cô chủ mỗi lần đi lấy nước không thể lấy đầy hai bình nước.

Chẳng mấy chốc hai năm trôi qua. Một ngày nọ, cô chủ lại đi lấy nước. Bên dòng suối nhỏ, chiếc bình nứt không thể chịu được nữa bèn nói: “Thưa cô chủ, tôi quả thật có lỗi với cô, tôi muốn được xin lỗi cô”.

Cô chủ của nó kinh ngạc hỏi: “Tại sao người lại thấy xấu hổ chứ? Tại sao lại phải xin lỗi ta?”

Chiếc bình nứt liền trả lời: “Trong hai năm nay, cô đối xử với tôi rất tốt. Nhưng mỗi lần cô múc nước mang về nhà, nước đều bị chảy ra ngoài qua chỗ nứt của tôi, khiến cô chỉ còn lại có một nửa bình nước để mang về. Cô đã phải cố gắng rất nhiều, còn tôi thì lại không thể mang lại cho cô sự đền đáp mà cô đáng được hưởng. Tất cả những việc này đều là lỗi của tôi!”

Cô chủ nghe xong liền mỉm cười đáp: “Chiếc bình nhỏ ơi, lát nữa khi chúng ta trở về, người hãy chú ý nhìn xem mặt đất bên dưới, nhìn vào những đóa hoa nhỏ đáng yêu bên đường nhé”.

Họ lại men theo con đường nhỏ để về nhà. Chiếc bình nứt nhìn thấy bên đường nở đầy những bông hoa nhỏ xinh đẹp, ánh nắng mặt trời đang nhảy múa ở trên đó. Một làn gió nhẹ thổi qua, những bông hoa lại đung đưa như đang múa, cảnh tượng này thật đẹp biết chừng nào!

Tâm trạng của chiếc bình nứt giờ đã tốt lên rất nhiều, nhưng nó vẫn không hiểu những bông hoa này thì có liên quan gì đến nó chứ?

Cô chủ vui vẻ mỉm cười và giải thích: “Lẽ nào người không chú ý thấy, những bông hoa xinh đẹp vừa nảy nở ở phía bên đường của người chứ không mọc ở phía bên đường của chiếc bình kia hay sao? Từ lâu ta đã biết rằng người có vết nứt, và ta đã tận dụng điều đó. Hai năm trước, ta đã trồng hoa ở phía bên này đường. Mỗi lần chúng ta từ dòng suối nhỏ trở về nhà, trên đường đi người đã tưới ướt một bên đường đó. Người nhìn xem, những bông hoa này nở mới đẹp làm sao, đó

chính là nhờ có người tưới nước cho chúng đấy! Giờ ngày nào ta cũng ngắt những bông hoa này mang về trang trí cho căn phòng nhỏ của ta. Nếu không nhờ có người thì làm sao ta có được những bông hoa tươi đẹp thế này ở trong nhà? Bởi vậy người chớ nên cảm thấy tự ti, bởi cả nhà ta đều cảm thấy tự hào về người!”

Bài học làm người

Chiếc bình nước cảm thấy tự ti vì mình có vết nứt, còn chúng ta cảm thấy tự ti vì mình có khiếm khuyết. Nhưng chiếc bình có vết nứt lẽ nào không có tác dụng gì sao? Không phải như vậy, nó rất tiện cho chủ nhân của nó tưới hoa, thay thế cho thùng tưới, giúp chủ nhân bớt được không ít việc! Vậy bạn thử suy nghĩ xem mình có khuyết điểm thì cũng không còn chút tác dụng gì hay sao?

Trong cuộc sống có rất nhiều người cảm thấy suy sụp, chán nản vì khuyết điểm hoặc thất bại của bản thân. Tại sao chúng ta không thay đổi tâm trạng của chính mình, dùng con mắt khách quan để đánh giá lại mình? Tại sao chỉ biết chú ý nhìn vào khuyết điểm của mình mà lại bỏ qua những ưu điểm, phủ nhận giá trị của mình?

Trên đời này chẳng có ai là mười phân vẹn mười, những người thành công cũng không phải hoàn toàn có được thiên thời địa lợi nhân hòa. Có người câm lại trở thành nhà diễn thuyết, có người cụt hai tay lại trở thành nhà thư pháp, những ví dụ như vậy thì rất nhiều. Điều này chứng tỏ khuyết điểm không có nghĩa là vô giá trị, đôi lúc khuyết điểm lại có tác dụng kích thích chí tiến thủ và ý chí đấu tranh của con người, việc này do chính cách nhìn của bạn quyết định. Một người nếu có thể nhìn thấy giá trị của mình thì chắc chắn người đó sẽ không khổ sở như những người khác, bởi trước hết anh ta đã chiến thắng chính mình.

11. Dùng tai để phát hiện bước ngoặt thay đổi

Vào những năm 30 của thế kỉ XX, kem ốc quế bắt đầu trở nên thịnh hành khắp các đường phố ở New York, chàng trai người Ba Lan di cư Reuben Mattus có khả năng làm kem có nguồn gốc tự nhiên ngon tuyệt. Anh cũng tự tiêu thụ số kem ốc quế mà mình làm ra. Do tài làm kem của anh rất tuyệt vời, thêm vào đó lại làm ăn thật thà, không bao giờ lừa dối khách hàng nên tiếng tăm của anh ngày càng vang xa.

Nhưng chưa được mấy năm thì con đường làm ăn của anh đã gặp trục trặc. Bởi khi đó để cạnh tranh đã có một số ông chủ hiệu kem bắt đầu trộn thêm chất ổn định và chất bảo quản vào trong kem, giúp sản phẩm có thể giữ được lâu hơn. Những sản phẩm đó không những nhìn bề ngoài đẹp mắt hơn mà còn có hương vị ngon hơn. Phương pháp làm kem này nhìn thì có vẻ mất thêm một công đoạn nữa, nhưng trên thực tế lại giúp hạ giá vốn. Các công nhân trong xưởng làm kem của Mattus đều kiến nghị anh hãy làm theo thị trường, cho thêm chất phụ gia vào trong kem. Nếu

không cho thêm chất phụ gia thì rất khó có thể tiếp tục cạnh tranh trên thị trường, nhưng nếu cho thêm chất phụ gia thì có nghĩa là kem ốc quế của anh từ giờ đã không còn có thể coi là có nguồn gốc “tự nhiên” được nữa. Rốt cuộc thì nên thêm hay không thêm đây? Anh vì chuyện này mà phải suy nghĩ nát óc.

Một ngày nọ, Mattus và mấy người bạn cũng trong nghề làm kem cùng nhau đi mua đồ ở cửa hàng. Khi đó thời tiết đang rất nóng, có mấy đứa trẻ con nhà nghèo đang đứng ăn kem trước cửa hàng. Lúc đó từ trong cửa hàng có đôi vợ chồng ăn mặc sang trọng bước ra. Người chồng đề nghị “Chúng ta mua hai chiếc kem nhé!” Trên mặt người phụ nữ vừa biểu lộ sự đồng tình, nhưng khi bà nhìn thấy mấy đứa trẻ nghèo khó đang say sưa đứng ăn kem, ngay lập tức bà liền thay đổi ý kiến, nói một câu “không ăn nữa” rồi tiếp tục bước đi. Rất nhiều người nhìn thấy cảnh này đều cảm thấy bất bình, người bạn của Mattus tức giận nói: “Sao lại có loại người như vậy chứ? Thấy người nghèo ăn thì bà ta không ăn nữa là sao? Lẽ nào bà ta còn muốn có người sản xuất một loại kem chuyên để phục vụ cho những người giàu có như bà ta?” Người nói thì vô tình nhưng người nghe thì có ý, trong đầu Mattus ngay lập tức nảy ra một ý: Thị trường này đang thiếu một loại kem mang vẻ cao quý và thời thượng!

Sau khi về đến xưởng kem, Mattus liền nói với các công nhân rằng: “Dựa trên nền tảng như hiện nay, chúng ta sẽ tiếp tục nỗ lực nâng cao trình độ tinh khiết và yêu cầu “tự nhiên” cho dù giá cả có thể cao hơn, cho dù là nguyên liệu chính hay nguyên liệu phụ, cho dù là nguyên liệu hay quá trình gia công!”

“Ông chủ, ông không thể làm như vậy được, điều này có nghĩa là giá vốn của chúng ta sẽ bị đội lên cao!” Những công nhân nhiệt tình thì nhau ngăn cản, “kem ốc quế là một loại quà vật giá rẻ mà ai cũng có thể mua được, nếu bỏ nhiều tiền vốn ra như vậy thì sẽ bị lỗ vốn mất!”

“Đúng vậy. Bởi vậy hiện nay cái mà thị trường đang thiếu chính là một loại kem cao cấp mà không phải ai cũng có thể mua được!” Mattus khẳng định.

Mattus đã quyết tâm phải sản xuất ra một loại kem hoàn toàn tự nhiên, chất lượng cao, mùi vị tuyệt hảo, chiếm gọn thị trường “kem quý tộc”. Nửa năm sau, anh lần lượt đưa ra ba loại kem cao cấp có hương vị vani, socola và cà phê, chủ yếu cung cấp cho một số quán ăn và cửa hàng cao cấp, lượng tiêu thụ hết sức khả quan.

Chẳng bao lâu sau, Mattus đã chính thức đặt tên cho loại kem của mình là “Haagen-Dazs”, xuất hiện trên thị trường với hình tượng nhãn hiệu sang trọng hàng đầu, với giá tiền lên tới vài chục, thậm chí là hàng trăm đô là khiến cho những loại kem bình thường khác nhất thời không thể nào bì kịp. Đối tượng khách hàng mục tiêu của anh là tầng lớp thanh niên coi trọng chất lượng cuộc sống, theo đuổi một trời thời nằm trên đỉnh kim tự tháp thu nhập, Tuy nhiên, giá tiền tương

đổi cao vừa kem Haagen-Dazs cũng giới hạn phạm vi tiêu thụ của nó, nhưng đồng thời cũng thu hút một lượng lớn những khách hàng trung thành. Trong chiến lược tuyên truyền của mình, Mattus cũng nỗ lực tạo nên hình tượng “cao quý”, dường như kem Haagen-Dazs không cần phải tiến hành quảng cáo một cách rộng rãi trên truyền thông đại chúng, chỉ thỉnh thoảng xuất hiện trên một số tạp chí thời thượng mà thôi.

Cho đến ngày nay, tại nước Mỹ cũng như rất nhiều quốc gia trên thế giới, Mattus đều đã mở những cửa hàng chuyên bán kem của mình, Haagen-Dazs cũng trở thành “thương hiệu cao quý” mang tính toàn cầu. Từ những năm 90 của thế kỉ XX, kem Haagen-Dazs đã bắt đầu xâm nhập vào thị trường Trung Quốc đại lục, cho đến nay đã mở tới 50 cửa hàng chuyên bán kem, số lượng của hàng bán lẻ thì lên tới hơn 1000.

Nhiều năm sau, những người bạn trong nghề của Mattus hỏi ông tại sao lại nghĩ tới việc sản xuất loại kem “quý tộc”, ông đáp rằng: “Thật ra rất đơn giản, khi đó nét mặt của người phụ nữ kia khi không muốn ăn cùng một loại kem với những người nghèo khổ thật khiến người khác thấy khó chịu, thậm chí còn xúc phạm tới người khác. Nhưng các anh chỉ nhìn thấy sự coi thường, còn tôi lại thấy cơ hội để trở nên giàu có!”

Thật ra ở xung quanh chúng ta chỗ nào cũng ẩn chứa các cơ hội, nhưng cơ hội chỉ có tác dụng với những người có tâm, còn đối với những người vô tâm vô ý thì cho dù cơ hội có xuất hiện trước mặt họ, họ cũng sẽ chỉ nhìn mà không thấy gì. Những người có trí tuệ thật sự tuyệt đối sẽ không phạm phải sai lầm như vậy.

Langston- tổng giám đốc công ty đồ chơi Bridgeport của Mỹ thường rất buồn phiền vì công việc của công ty. Do sự cạnh tranh trên thị trường vô cùng khốc liệt, các công ty đồ chơi lớn đều đưa ra những loại đồ chơi kiểu mới được trẻ em yêu thích, hơn nữa còn bán rất chạy, tạo ra áp lực vô cùng lớn đối với công ty đồ chơi Bridgeport.

Đằng sau biệt thự của Langston có một khu rừng rậm rạp, mỗi lần gặp phải những vấn đề đau đầu, ông thường tới khu rừng đó đi dạo cho thoải mái tinh thần.

Ngày hôm đó, Langston đang chậm rãi đi dạo trong rừng, nhưng trong đầu ông không lúc nào ngừng suy nghĩ, ông là một người không chịu thua ai bao giờ. Để đối phó với sự cạnh tranh của các công ty khác, ông luôn phải vắt óc suy nghĩ, nỗ lực tìm ra phương án mới để phản kích.

Đúng vào lúc đó, ông nhìn thấy dưới một cái cây bên con đường nhỏ có mấy đứa trẻ dường như đang chơi thứ gì đó, đứa nào cũng chơi đùa hết sức vui vẻ, không thể dứt ra được. Langston liền chạy ngay đến phía đó xem sao. Thì ra mấy đứa trẻ đang nghịch một con côn trùng vừa bắt thúu vừa có vẻ ngoài xấu xí.

Langston vô cùng ngạc nhiên, bèn hỏi một đứa trẻ trong số chúng: “Sao các cháu lại có thể chơi với một con sâu vừa bẩn vừa xấu thế này? Lẽ nào bố mẹ các cháu không mua đồ chơi đẹp cho các cháu hay sao?”

Đứa trẻ đó liền trẻ môi ra đáp: “Đồ chơi bán trong các cửa hàng cháu cũng có, nhưng chơi chán rồi, chúng đều giống hệt nhau, chẳng có gì hay cả. Còn con sâu này cháu chưa nhìn thấy bao giờ, tuy rằng nó bẩn một chút, xấu một chút, nhưng nó còn thú vị hơn những thứ đồ chơi đẹp đẽ ở nhà nhiều”.

Trong đầu Langston chợt lóe lên một luồng suy nghĩ. Ông biết rằng mình đã tìm ra được phương pháp giải quyết vấn đề rồi.

Chưa đầy một tháng sau, công ty đồ chơi Bridgeport long trọng đưa ra một loại sản phẩm mới. Khác với các loại đồ chơi thông thường có hình dạng đẹp mắt, màu sắc sặc sỡ, loại đồ chơi này lại đi theo hướng phát triển là hình dáng xấu xí, màu sắc ảm đạm. Ngay lập tức, loại đồ chơi xấu xí này đã đáp ứng được lòng hiếu kì và thích cái mới của trẻ con, trở thành một sản phẩm bán rất chạy trên thị trường.

Bài học làm người

Tục ngữ có câu: “Người nói vô tình, người nghe có ý”. Có những lúc mọi người chỉ tiện miệng nói ra một điều nào đó, nhưng lại có người từ những lời nói đó mà liên tưởng ra rất nhiều, thậm chí có người còn phát hiện ra cơ hội thành công từ trong những lời nói đó.

Nghe người khác nói chuyện là một bản năng cơ bản trong cuộc sống hàng ngày của chúng ta. Nhưng trừ phi thảo luận, tranh cãi về một số vấn đề một cách có mục đích, có chủ đích, nếu không có người chỉ nghe cho có mà thôi chứ không hề chú ý vào đó. Mattus chỉ vô tình nghe được câu nói của người phụ nữ quyền quý kia, nhưng những lời nói này lại khiến ông nảy sinh suy nghĩ mới, từ đó mở ra một hướng đi mới trong sự nghiệp của mình. Chúng ta nên học tập Mattus, biết cách nắm bắt những thông tin có ích cho mình từ những lời nói vô tình của người khác, sau đó tiến hành sàng lọc thông tin, đưa ra những phán đoán có lợi cho mình.

Cơ hội không chỉ được nhìn thấy bằng mắt mà còn có thể được “nhìn” thấy bằng tai. Cái mà mắt chúng ta nhìn thấy là hiện tượng, còn cái mà tai chúng ta “nhìn” thấy là nguyên nhân hoặc ý nghĩa. Nếu chúng ta có thể kết hợp cả hai bộ phận này thì chắc chắn chúng ta chính là một con người có trí tuệ!